

Yttrande till Skolinspektionen angående Jensen education collage AB ansökan om att utöka sitt skoltillstånd med årskurserna 4 och 5

I förskoleklass och grundskola i Göteborg går 61 651 elever fördelat på kommunens egna skolor, fristående grundskolor och elever som går i en annan kommun (15 september 2024). Av dessa elever går 22,8 procent i fristående grundskolor och knappt 1 procent i skolor i annan kommun. Nästan 78 procent av eleverna går i kommunala skolor som har Göteborgs Stad som huvudman. De närmaste fem åren beräknas antalet elever att minska, det gäller alla åldersgrupper.

Göteborgs Stad har i tidigare yttranden över ansökningar från fristående skolor som vill starta verksamhet i Göteborg beskrivit planer för en utbyggd elevkapacitet i kommunala skolor för cirka 4 000 elever fram till år 2030. Förändringar i migration och befolkningsprognoser har fått som konsekvens att Göteborgs Stad i dagsläget inte planerar att öka kapaciteten av elevplatser de närmaste åren utan i stället anpassar befintlig kapacitet efter ett minskat antal elever de närmaste fem åren.

I Göteborg har tre fristående skolor startat eller ökat sin kapacitet de senaste tre åren med 1200 elever. Två av dem är fortfarande i sin ökningsfas av elever. Utöver dessa tre skolor har en ny skola fått tillstånd att starta ~~en skola~~ i Göteborg 2024. Tillsammans står dessa fristående skolor för en ansevärd ökning av den totala kapaciteten av grundskoleplatser i Göteborg samtidigt som behovet av platser minskar.

I kontakter som grundskoleförvaltningen i Göteborg haft med Jensen education collage AB anger de att de planerar att flytta sin nuvarande skolenhet på Viktoriagatan till Carl Skottsbergs Gata 22B och samtidigt utöka från dagens 200 elever till närmare 700 elever när skolan är fullt utbyggd. Samtidigt har de ett tillstånd från 2008 som de avser att använda för skolan på Viktoriagatan. Utökningen av två årskurser som ansökan avser kommer då att öka Jensen education collage AB:s kapacitet i årskurserna 4–9 med 700 elever i de centrala delarna av Göteborg.

Därutöver har Internationella Engelska Skolan flyttat en av sina skolenheter till närområdet av Carl Skottsbergs Gata i samband med den flytten ökade kapaciteten med cirka 600 elever. Från att tidigare haft elever från framför allt Göteborgs ytterområden har flytten till Södra Änggården inneburit att fler elever i skolans närområde sökt sig till Internationella Engelska Skolan.

Sammantaget kommer dessa två skolor att utöka antalet skolplatser i centrala Göteborg med över 1000 elevplatser under perioden 2024–2028. Detta samtidigt som antalet

elever i både Göteborg och i närområdet till dessa skolor kommer att minska, se befolkningsprognos. I befolkningsprognosen finns det både underlag från SCB och stadsledningskontoret i Göteborg. Båda finns med i bilagan då det råder osäkerhet om hur stor minskningen av antalet elever kommer att bli.

Antalet elevplatser som fristående skolor planerar kommer att öka i Göteborg och särskilt i mellanområdena 32–36 (det som beskrivs som skolornas närområde ovan och omfattar Krokslätt, Johanneberg, Guldheden, Landala, Olivedal, Haga, Annedal, Änggården, Majorna, Stigberget och Masthugget). Denna planerade utökning överstiger vida behovet av elevplatser vilka beräknas minska de närmaste fem åren. Göteborgs Stad bedömer det troligt att flera kommunala skolenheter i närområdet i hög grad kommer att påverkas. Det går inte att utesluta att någon eller några skolenheter kan behöva förändra vilka årskurser skolenheten erbjuder alternativt kan någon skolenhet behöva stänga. Det får då som konsekvens att elever som inte valt någon av de nyetablerande fristående skolorna i området kan behöva byta skola.

I Göteborg är det som i alla storstäder svårt att hitta bra lokaliseringar för grundskolor, särskilt utifrån tillgången på friytor. När nya skolenheter startar behövs tillstånd utifrån friytor och buller som är svåra att få till vid nyetableringar i centrala lägen i staden. Det innebär att skollokaler som idag används men som kan behöva stängas under en tid på grund av ökad konkurrens eller befolkningsutveckling riskerar att inte kunna återstarta på samma plats utifrån nya regelverk.

I det detaljplanearbete som pågår i Göteborgs Stad kan det på tio till femton års sikt byggas bostäder i mellanområdena 32–36 som förutsätter en ökad skolkapacitet i området. Men det finns osäkerheter i detta då befolkningsutvecklingen drastiskt ändrats under de senaste åren. För att Göteborgs Stad ska kunna klara en framtida befolkningsökning i mellanområdena 32–36 är en förutsättning att de befintliga kommunala skollokaler i området fortsatt kan användas under den närmaste femårsperioden. En ökad konkurrenssituation med fler fristående skolor i området beskrivet ovan bedömer Göteborgs Stad bidrar till en risk att befintliga kommunala skolenheter kan behöva ta bort stadier eller stänga, vilket kan försvåra möjligheten att garantera skolplatser inom rimligt avstånd för alla elever inom mellanområdena 32–36 om tio år.

Med nuvarande skollagstiftning om lika villkor för fristående skolor kan Göteborgs Stad inte ha överkapacitet under en längre tid – fem till tio år – då detta är kostsamt och förutsätter att fristående skolor ersätts för den kommunala merkostnaden.

Ekonomiska konsekvenser

Sedan den 1 januari 2019 regleras alla grundskolors och anpassade grundskolors, inklusive de fristående skolornas, ersättning i Göteborg av en resursmodell beslutad av grundskolenämnden. Den består av ett grundbelopp per elev och ett strukturbelopp vars storlek beror på det index som SCB tar fram och som utgår från skolans elevers socio-ekonomiska bakgrundsfaktorer. Utöver detta får en fristående skola ersättning för administration och moms ([Länk till resursfördelningsmodell](#)). När det startas nya

skolenheter, eller befintliga skolenheter ändrar omfattningen på sin verksamhet, påverkas inte Göteborgs Stads totala kostnader för skolan mer än marginellt.

När en större skola startar kan det få konsekvenser för enskilda skolenheters ekonomi under den tid som den nya skolan startar och utökar sin verksamhet.

Göteborgs Stad bedömer dock att Jensen education collage AB med sin utökning av årskurserna 4 och 5 och en planerad utökad kapacitet med 700 elever kommer att få stor ekonomisk påverkan på staden i ett fem och tio årsperspektiv. Kostnaderna kommer framför allt från behovet att ha kvar kommunal skolkapacitet i mellanområdena 32–36 under överskådlig tid alternativt ett ökat behov av dyr nybyggnation av skollokaler i områdena 32–36 om tio år.

Organisatoriska konsekvenser

Göteborg Stad har som huvudman 130 skolenheter med 47 105 elever inom grundskolan. Samtidigt finns det 48 fristående skolenheter i staden med sammanlagt 14 075 elever. 201 elever går på en fristående skola som har andra lägeskommuner än Göteborg och 470 elever går i en kommunal skola i annan kommun (15 september 2024).

Redan befintliga fristående skolor ökar i dagsläget kapacitet i Göteborgs Stad med 1 200 elevplatser och Jensen education collage AB:s planerade ökning tillsammans med Nordic International School som nyligen fick godkänt att starta en skolenhet utgör en ytterligare kapacitetsökning om över 1 000 elevplatser. Samtidigt visar stadens och SCB:s befolkningsprognos på ett minskat behov av elevplatser i Göteborg de närmaste 5 åren.

Göteborgs Stad genomför redan kapacitetsförändringar utifrån en minskning av elevantalet och en ökad kapacitet av elevplatser på fristående skolor. Med en ytterligare ökning av elevplatser på fristående skolor de närmaste fem åren är sannolikheten stor att flera kommunala skolenheter kommer att få minska sin kapacitet eller en eller flera kan behöva behöva stänga, ett stadie eller hela skolan. Detta gäller särskilt mellanområdena 32–36.

Göteborgs Stad bedömer att det finns en påtaglig risk att Jensen education collage AB med sin utökning med två årskurser, flytt till ny adress med en av dem planerad ökning med 700 elevplatser samtidigt som de aktiverar sitt tillstånd från 2008 kommer att få en stor organisatorisk påverkan på Göteborgs Stad.

Pedagogiska konsekvenser

Göteborgs Stad bedömer att det inte finns några pedagogiska konsekvenser för Göteborg som stad eller enskilda skolenheter i Göteborg om Jensen education collage AB får tillstånd att utöka sin skolverksamhet i linje med sin ansökan.

Övriga upplysningar

Bifogat till remissvaret finns filer med uppgifter som Skolinspektionen efterfrågat. Samt ett yttrande från Botaniska trädgården.

- Prognos för antal elever per årskurs fram till 2029
- Förteckning över skolenheter i Göteborg, fristående och med Göteborgs Stad som huvudman
- Karta över skolenheter i Göteborg
- Yttrande från Botaniska trädgården